

Cavaco té la victòria cantada

L'última crisi política portuguesa, oberta arran de la moció de censura contra el govern de Cavaco Silva, que va prosperar i que va fer caure el gabinet socialdemòcrata, s'ha de resoldre el pròxim dia 19 amb uns nous comicis generals anticipats. El nou marató electoral portuguès, que va començar a finals del mes de juny passat, és el catorzè des del 1975. En realitat, però, els vuit milions i mig d'electors portuguesos és la sisena vegada, en els últims dotze anys, que elegeixen els 250 diputats de l'Assemblea Nacional i la primera vegada que voten l'elecció de vint-i-quatre representants al Parlament europeu.

Molt poques hores abans dels comicis generals i europeus a Portugal, tots els sondejos electorals (malgrat la seva prohibició legal dos mesos abans de l'elecció, tots els diaris i els setmanaris de Lisboa els han anat publicant les últimes setmanes, disfressats d'opinions) situen l'actual primer ministre Aníbal Cavaco Silva a un pas de la majoria absoluta. Cap sondeig no permet el més mínim dubte del triomf del seu grup socialdemòcrata, al qual les últimes previsions del setmanari portuguès més influent *O Tempo* donen el 41 per cent de les intencions de vot.

Per assolir la majoria absoluta Cavaco necessitarà el 43 per cent dels vots, una probabilitat que ningú no descarta del tot, potser per evitar pensar en el risc —això sí, una mica exagerat per la premsa portuguesa— que comportaria no aconseguir-la. Segons el mateix setmanari lisboeta, si Cavaco no aconsegueix aquesta majoria absoluta que li permeti governar sense entrebancs de cap mena, el seu futur serà «un infern». De fet, en aquest cas, l'únic que passaria és que li caldria formar coalició amb els demòcrata-cristians del Centre Democràtic i Social que encapçala Adriano Moreira, cosa que no és ni de lluny cap aliança contranatura. Al capdavant, els sectors més dretans del Partit Socialdemòcrata (PSD) ja s'hi han pronunciat amb bona disposició de fer-ho, i la resta, si bé de moment no ho ha dit, segur que s'hi avindria si es dona el cas d'haver-ho de fer per força. Una força, és clar, imposada per la hipotètica necessitat d'obtenir els tres o quatre punts de la majoria absoluta que li cediria el CDS de bon grat, ja que compta amb aquesta possibilitat com la màxima aspira-

D'ací a escassos dies, Portugal tornarà a les urnes. Algunes enquestes fiables donen ja com a resultat segur la majoria absoluta per a Aníbal Cavaco Silva.

Jordi Duch i Sesplugues

rança de poder ser, després dels comicis, prou necessaris a Cavaco Silva per tenir una majoria estable al Parlament de Lisboa.

L'esquerra contra Cavaco

Per als partits de l'oposició d'esquerra, comunista, socialista i «eanista», el seu desafiament electoral comú és de dos tipus. D'una banda, han d'impe-

Pont en commemoració del 25 d'Abril a l'entrada de Lisboa.

ció de supervivència política. Els cinc punts i mig que pronostiquen els sondejos per als demòcrata-cristians del CDS, només un punt i mig per sobre del percentatge mínim del 4 per cent per obtenir representació parlamentària, són massa poc per aspirar a res que no sigui la seva articulació com a força-frontissa.

Així i tot, la campanya electoral demòcrata-cristiana es fa en condicions de lluita aferrissada per mantenir la seva implantació actual del 8 per cent. El combat sense treva del CDS se centra bàsicament a desqualificar el «vot útil» socialdemòcrata, sense que fins ara hagi estat gaire efectiu. La progressiva reculada d'aquesta migrada formació demòcrata-cristiana, al llarg de la campanya, ha anat fent créixer l'eufòria de les files socialdemòcrates, l'ascens de les quals ha estat paral·lel a la devaluació de les intencions de vot pel CDS. Per tant, l'únic triomf que queda esperar als demòcrata-cristians és l'espe-

dir al PSD d'aconseguir en solitari la majoria absoluta (que seria, és clar, la primera vegada que algú l'aconseguia a Portugal des del restabliment democràtic l'any 1975). De l'altra, tots ells han de mirar de rivalitzar com més millor per aconseguir la seva col·locació en segon lloc.

Enfront d'aquest doble desafiament, el Partit Socialista (PS) de Víctor Constancio es perfila com el principal rival, encara que de lluny, del líder socialdemòcrata Aníbal Cavaco Silva. Els socialistes, encapçalats per aquest nou líder que ostenta la secretaria general del partit, han centrat la seva estratègia a conquerir el vot de centre-esquerra, deixant el del centre-dreta per als socialdemòcrates del PSD, que ja té el suport de la dreta. Conscients, per tant, els socialistes del PS, que serà l'electorat de centre qui decideixi el resultat de les urnes, per atreure-se'l han disputat enèrgicament amb els «eanistes» del Partit Renovador De-

mocràtic de l'ex-president Antonio Ramalho Eanes l'adscripció a les seves files d'una personalitat política de gran relleu a Portugal, que finalment s'ha decantat per les seves llistes electorals.

Per atreu-re's el «vot útil» de l'esquerra, el PS ha convençut l'ex-primera ministra Maria Lourdes Pintasilgo d'encapçalar la seva candidatura única per al Parlament europeu, després que ella mateixa rebutgés l'oferta pública que li havia fet el líder del Partit Renovador Democràtic, Ramalho Eanes.

Queda ben palès, així, que els dirigents socialistes, com que no esperen

bipartidisme que els deixaria sols enfront dels socialdemòcrates. Aquesta perspectiva fa creure a algú fins i tot que, malgrat que les distàncies entre el PSD i el PS tendeixen a accentuar-se respecte als últims comicis del 1985, potser ara els socialistes experimentaran un creixement, encara que sigui lleu, a l'Assemblea portuguesa.

Cap a una victòria personal

L'ascens social-demòcrata es considera a Portugal una victòria personal del seu líder i cap de govern, Aníbal Cavaco Silva. Tothom coincideix a Portugal a considerar-lo l'artífex del trencament de la coalició amb el PS, que va conduir el seu grup cap al triomf de les eleccions anteriors del 1985. Per bé que només va obtenir una minoria parlamentària, Cavaco va governar amb eficàcia i donant als portuguesos la sensació de tranquil·litat política que enyoraven des de fa anys, per la via d'allunyar el fantasma de la crisi. En el terreny econòmic i social és on Cavaco ha tingut més èxits, on ha sabut aprofitar una conjuntura internacional favorable. Els resultats de la seva gestió es resumeixen en un relatiu augment del nivell de vida, paral·lel al creixement econòmic. Van augmentant, així, les exportacions, les inversions, el control de la inflació i, fonamentalment, el clima de confiança del país en ell mateix i en els poders públics.

Tot i així, però, en aquest terreny econòmic en què el PSD ha obtingut èxits indiscutibles, s'ha produït en l'última etapa, en plena crisi política, un fenomen de renovada regressió. Per bé que els grans indicadors econòmics continuen sent favorables en termes generals a Cavaco, el primer trimestre d'aquest any ha donat la raó a l'oposició, en confirmar-se la feblesa del relançament econòmic. Tal com sempre passa a Portugal, després d'un lleuger augment del consum intern, la inflació i el dèficit comercial s'han tornat a comparar, sense que se'n tingui ara mateix un control adequat.

Aconseguir tenir sota control l'economia portuguesa és, en qualsevol cas, un repte que el PSD pot vantar-se d'haver encarat i d'haver-hi obtingut algun primer resultat positiu. I això només ja li dona legitimitat, de cara a l'electorat, per presentar-se com l'única força política que forçarà la integració a Europa, amb els mínims perjudicis pel seu país, només amb la condició de tenir majoria absoluta al Parlament. □

poder esgarrapar massa vots del PSD, aposten a fons en la recuperació d'una bona part del seu electorat que es va passar al PRD en les anteriors eleccions generals del 1985.

Per la seva banda, també a l'esquerra, la flamant Coalició Democràtica Unida (CDU) de comunistes i verds, que encapçala Alvaro Cunhal, es proposa d'impedir en primer lloc que la dreta s'instal·li al poder amb majoria absoluta. L'altra prioritat que es planteja, com en tota la llarga sèrie de comicis generals anteriors, és d'impedir també que el PS hegemonitzi l'esquerra, amb l'excusa del «vot útil».

Però ni el PRD ni la CDU, en franca davallada tots dos, segons les mateixes enquestes d'opinió, no fan perdre gaire la son al PS. Més aviat al contrari, li fan créixer les seves esperances. La previsible reculada de demo-cristians, «eanistes» i comunistes fa somniar els socialistes en la futura implantació, a curt termini, d'un

FILMOTECA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

DIMECRES, 15

18.00 h.: GRIBOUILLE, *Marc Allegret*, 1937. França V.O.S.E.

20.00 h.: CUNA DE HEROES, *John Ford*, 1955. USA V.O.

22.00 h.: THE SUN SHINES BRIGHT, *John Ford*, 1953. USA V.O.

DIJOUS, 16

18.00 h.: UN DRAMA SINGULAR, *Marcel Carné*, 1937. França V.O.S.E.

20.00 h.: ESCALA EN HAWAI, *John Ford i Mervyn Le Roy*, 1955. USA V.O.

22.00 h.: CENTAUROS DEL DESIERTO, *John Ford*, 1956. USA V.O.

DIVENDRES, 17

18.00 h.: ENTRÉE DES ARTISTES, *Marc Allegret*, 1938. França V.O.S.E.

20.00 h.: LUMIÈRE D'ÉTÉ, *Jean Grémillon*, 1943. França V.O.S.E.

22.00 h.: EL FUTURO ES MUJER, *Marco Ferreri*, 1984. Itàlia-França-R.F.A. V.E.

DISSABTE, 18

18.00 h.: JULIETTE OU LA CLÉF DES SONGES, *Marcel Carné*, 1950. França V.O.S.E.

20.00 h.: LA VIDA PRIVADA DE SHERLOCK HOLMES, *Billy Wilder*, 1970. USA V.E.

22.20 h.: EL APARTAMENTO, *Billy Wilder*, 1960. USA V.O.S.E. Amb la presència d'Alexander Trauner.

DIUMENGE, 19

18.00 h.: EL FUTURO ES MUJER, *Marco Ferreri*, 1984. Itàlia-França-R.F.A. V.E.

20.20 h.: METROPOLIS, *Fritz Lang*, 1926. Versió sonoritzada. Alemanya.

22.00 h.: LEMMY CONTRA ALPHAVILLE, *Jean-Luc Godard*, 1965. França. V.O.S.E.

Travessera de Gràcia, 63.
Telèfon 201 29 06